

Kotouttamisohjelma

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	2
2 KOTOUTTAMISLAIN MUKAISET TAVOITTEET JA MÄÄRITELMÄT	3
3 VIRANOMAISTEN TEHTÄVÄT MAAHANMUUTTAJIEN KOTOUTTAMISESSA.....	4
4 PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN.....	5
4.1 TYÖLLISTYMISSÄ EDISTÄMINEN	5
4.2 TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN	6
4.2.1 Sosiaalipalvelut	6
4.2.2 Terveyspalvelut	7
4.3 SOSIAALISTEN SUHTEIDEN JA KONTAKTIEN MAHDOLLISTAMINEN.....	8
4.3.1 Varhaiskasvatus.....	8
4.3.2 Esi- ja perusopetus	8
4.3.3 Kulttuuri	8
4.3.4 Liikuntatoimi	9
4.3.5 Nuorisotoimi.....	10
4.3.6 Kirjasto.....	10
4.4 ASUMINEN JA ASUMISPALVELUT	11
4.5 TULKKAUS- JA KÄÄNNÖSPALVELUT.....	11
4.6 HENKILÖKOHTAISEN KOTOUTUMISSUUNNITELMAN LAATIMINEN	12
5 NEUVONTA- JA OHJAUSTOIMINNAN VAHVISTAMINEN.....	13
6 KOTOUTTAMISTOIMIJOIDEN OSAAMISEN VAHVISTAMINEN	13
7 KOTOUTTAMISOHJELMAN SEURANTA JA ARVIOINTI	13
8 TIEDOTUS.....	13

1 JOHDANTO

Lait määrittelevät kuntien toimintaa ja myös sitä, mitä kotouttamisessa tulisi ottaa huomioon. Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) astui voimaan 1.9.2011. Lakia sovelletaan kaikkiin Suomeen muuttaneisiin henkilöihin, joilla on oleskelulupa, mutta ei Suomen kansalaisuutta. Lain tarkoituksena on tukea ja edistää kotoutumista sekä maahanmuuttajien mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti suomalaiseen yhteiskuntaan sen jäsenenä. Myös tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat keskeisiä ajatuksia laissa. Siinä myös määritellään kotoutumista edistäviä toimenpiteitä sekä vastuutahoja kotouttamisen osa-alueilla.

Yksi kunnan velvollisuuksista laissa on laatia kunnan kotouttamisohjelma kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi. Lisäksi kuntalaki toteaa: Kotouttamisohjelma otetaan huomioon myös kunnan talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa (Kuntalaki 65§).

2 KOTOUTTAMISLAIN MUKAISET TAVOITTEET JA MÄÄRITELMÄT

Kunta vastaa kotouttamisohjelman laatimisesta ja yhteistyön käynnistämisestä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus), Te-palveluiden, Kansaneläkelaitoksen ja muiden kunnan alueella toimivien viranomaisten on osallistuttava oman toimialansa osalta ohjelman laadintaan, toteutukseen ja seurantaan.

Tämä ohjelma pohjautuu ennen kaikkea kunnan velvollisuuksiin, joita ovat mm. kotouttamisen yhteensovittaminen paikallistasolla, kunnan palveluiden soveltuvuuden varmistaminen myös maahanmuuttajille, laissa tarkoitettujen toimenpiteiden ja palveluiden järjestäminen tarvittavassa laajuudessa sekä henkilöstön osaamisen kehittäminen.

Kotouttamisohjelma on keskeinen väline, jolla voidaan vaikuttaa kotouttamisen sisältöön. Ohjelmassa tulisi ottaa huomioon kaikki kunnan alueella asuvat maahanmuuttajat oleskelun perusteesta riippumatta. Kotouttamisohjelma voidaan laatia kuntakohtaisena tai seudullisena.

Myös paikalliset maahanmuuttaja-, kansalais-, työntekijä- ja työnantajajärjestöt sekä uskonnolliset yhteisöt voivat osallistua ohjelman laadintaan, toteutukseen ja seurantaan. (esim. SPR, PaikallisJane ja seurakunnat)

Kunnan vastuulla on kutsua muut kotouttamisen kannalta keskeiset paikallistahot mukaan ohjelman laadintaan ja sen toimeenpanon seurantaan. Kunnan tulisi lisätä erityisesti sen alueella asuvien maahanmuuttajien ja järjestöjen osallisuutta ohjelman laadinnassa.

Ohjelmassa mainittuja keskeisiä määritelmiä:

Maahanmuuttaja = Yleiskäsite henkilölle, joka on muuttanut maasta toiseen. Käsitteellä viitataan yleensä henkilöihin, jotka ovat syntyneet ulkomailla. Sekä maahanmuuttaja- että ulkomaalaistaustainen -käsitteillä viitataan kaikkiin eri perustein Suomeen muuttaneisiin henkilöihin. Perusteita ovat esimerkiksi perhesyyt, työ, opiskelu tai lähtömaan tilanteesta johtuva pakolaisuus.

Ulkomaalainen = Henkilö, joka ei ole Suomen kansalainen.

Pakolainen = Ulkomaalainen, jolla on perustellusti aihetta pelätä joutuvansa vainotuksi alkuperän, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen tai poliittisen mielipiteen vuoksi. Pakolaisaseman saa henkilö, jolle jokin valtio antaa turvapaikan tai jonka UNHCR katsoo olevan pakolainen.

Turvapaikanhakija = Henkilö, joka hakee kansainvälisen suojelun tarpeeseen perustuvaa oleskelulupaa (turvapaikkaa) vieraasta valtiosta

Vieraskielinen = tarkoittaa henkilöä, jonka kieli on jokin muu kuin suomi, ruotsi tai saame. Käsitettä vieraskielinen on vaikea määritellä yleispätevästi. Sen käyttö ei välttämättä vastaa tarkoitustaan eikä anna oikeaa kuvaa kielten välisistä suhteista. Tarpeen mukaan on syytä selvittää sen merkitystä.

Kotouttaminen = Viranomaistoimenpiteet, joilla yksilön kotoutumista edistetään hyvinvoinnin, terveyden, koulutuksen ja työllisyyden lisäämisen keinoin.

Kotoutuminen = Kaksisuuntainen prosessi, jonka tavoitteena on, että maahanmuuttaja kokee olevansa yhteiskunnan täysivaltainen jäsen. Kotoutumisprosessissa tavoitellaan uudessa kotimaassa tarvittavien tietojen ja taitojen omaksumista, jotta maahanmuuttajalla on mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti yhteiskuntaan ja muun muassa työllistyä.

Kotouttamisohjelma = Kerrottu yllä.

Kotoutumissuunnitelma = Kotoutumissuunnitelman avulla tuetaan maahan muuttaneen pääsyä yhteiskunnan yhdenvertaiseksi jäseneksi erityisesti kotoutumisen alkuvaiheessa. Kyseessä on

yksilöllinen kotoutumista tukeva suunnitelma, jonka maahan muuttanut laatii yhteistyössä paikallisviranomaisten (kunta ja/tai TE-palvelut) kanssa.

3 VIRANOMAISTEN TEHTÄVÄT MAAHANMUUTTAJIEN KOTOUTTAMISESSA

Kotouttamisen onnistuminen edellyttää yhteistyötä kunnan sosiaali-, terveys-, sivistys- ja asuntotoimen, TE-toimiston, ELY-keskuksen, Kansaneläkelaitoksen, Poliisin, maahanmuuttaja- ja kansalaisjärjestöjen, uskonnollisten yhteisöjen ja seurakuntien sekä muiden paikallisten tahojen välillä.

Kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisessa. TE-toimisto huolehtii työvoimapolitiittisten toimenpiteiden sekä työvoimapalvelujen järjestämisestä.

Kotouttamisohjelman tavoitteena

- maahanmuuttajat saavat perustiedot suomalaisen yhteiskunnan toiminnasta, perusoikeuksista ja velvollisuuksista työelämässä.
- maahanmuuttajat saavat sellaisen kielitaidon, jonka perusteella he voivat työllistyä tai jatkaa opintojaan.
- luku- ja kirjoitustaidottomat tai muutoin vähän peruskoulutusta saaneet saavat ne ja täydentävät opintojaan.
- maahanmuuttajat saavat mahdollisuuden kosketukseen maan asukkaisiin ja yhteiskuntaelämään.
- maahanmuuttajat osallistuvat tasavertaisina yhteiskunnan jäseninä taloudelliseen, poliittiseen ja sosiaaliseen elämään.

Alueellisella tasolla hoidetaan kotoutumisen seuranta-, valvonta- ja kehittämistehtäviä. Tärkeitä toimijoita ovat ELY-keskus, aluehallintovirasto sekä maakuntaliitot. Myös alueelliset järjestöt ja eri hankkeet osallistuvat alueellisen kotouttamistyöhön.

Lisätietoa verkossa:

- <https://tem.fi/maahanmuuttajien-kotouttaminen>
- <https://kotoutuminen.fi/etusivu>
- <https://intermin.fi/maahanmuutto>
- <https://tilastot.migri.fi/index.html#decisions> (Maahanmuuttoviraston tilastot)
- <https://migri.fi/oleskelulupa>
- Maahanmuuttajien palvelut ja kotoutumissuunnitelma (tyomarkkinatori.fi)

4 PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN

4.1 TYÖLLISTYMISEN EDISTÄMINEN

Maahanmuuttajan oikeus tehdä töitä ja opiskella alkaa heti sen jälkeen, kun hän on rekisteröinyt tilapäisen suojelun hakemuksen poliisilla tai rajaviranomaisella. Oleskeluluvan saatuaan hän voi ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi.

Jos maahanmuuttaja on Suomessa turvapaikanhakijana, saa hän tehdä ansiotyötä kolmen tai kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun on hakenut turvapaikkaa.

Viisumivapaasti Suomessa oleva maahanmuuttaja voi työskennellä tietyissä tehtävissä ilman oleskelulupaa.

Jos taas maahanmuuttajalla on työpaikka Suomessa, voi hän hakea oleskelulupaa myös sen perusteella.

TE-toimiston alkuvaiheessa tarjoamia kotoutumispalveluja ovat:

- maahanmuuttajan ohjaus ja neuvonta
- alkukartoitus
- kotoutumissuunnitelma
- kotoutumiskoulutus

Rääkkylän kunnan työllisyyspalvelut toimivat kunnanvirastotalolla osoitteessa

Kinnulantie 1, 82300 Rääkkylä

Työllisyyskoordinaattori, 050 439 9812.

Työllisyyspalveluissa voi asioida esimerkiksi:

- jos tarvitset apua työkokeilu- tai työpaikan etsintään
- tarvitset neuvoja opiskeluun tai oppisopimuskoulutukseen liittyen
- tarvitset tukea sairauspäiväraha / eläkeasioiden selvittelyyn
- sähköisten asiakirjojen tekemisessä/ tukea sähköisessä asiointinnissa

Työnhakijaksi te-palveluun on mahdollista ilmoittautua internetin kautta, ilman sähköistä tunnistautumista.

<https://asiointipalvelu.ahp.fi/forms/1>

Työllistymisen edistämiseen liittyvissä asioissa lisätietoa antaa:

www.migri.fi

www.te-palvelut.fi

Henkilöasiakkaiden valtakunnallinen puhelinpalvelu: 0295 025 500 (arkisin klo 9–16.15)

TE-palveluiden venäjänkielinen henkilöasiakkaiden palvelunumero 0295 020 715 (ma-pe klo 9–16.15)

4.2 TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

4.2.1 Sosiaalipalvelut

Valtakunnallisessa sote-uudistuksessa rakennetaan uusi hallinnollinen rakenne vastaamaan sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen järjestämisestä. Jatkossa hyvinvointialueet järjestävät maakunnissa sosiaali- ja terveystalvet sekä pelastustoimen.

Siun soten tuottamat palvelut siirtyvät Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Sosiaalihuoltolain mukaisia sosiaalipalveluja ovat mm.

- Sosiaalityö ja sosiaaliohjaus
- Sosiaalinen kuntoutus
- Kasvatus- ja perheneuvonta
- Lapsen ja vanhemman välisten tapaamisten valvonta
- Lapsiperheiden kotipalvelu
- Perhetyö
- Kotihoito
- Omaishoidon tuki
- Asumispalvelut
- Ikäihmisten palvelut
- Mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Siun sote myöntää alueellaan täydentävän toimeentulotuen ja ehkäisevän toimeentulotuen, joita perustoimeentulotuen asiakas voi tarvita.

Erityislainsäädännön perusteella järjestettäviä sosiaalipalveluja ovat mm. lastensuojelu, vammaispalvelut, kehitysvammaisten erityishuolto, kuntouttava työtoiminta ja perhehoito.

Lastensuojelulainsäädäntö ja sosiaaliviranomaisten toimintavelvoite koskee kaikkia maassa oleskelevia lapsia. Myös maahanmuuttajalasten asioissa viranomaisia velvoittavat lapsen edun ensisijaisuus, lapsen oikeus suojeluun sekä lapsen oikeus tulla kuulluksi itseään koskevissa asioissa.

Vammaiset henkilöt käyttävät ensisijaisesti yleisiä sosiaali- ja terveystalvet. Erityislainsäädännön perusteella järjestettäviä vammaispalveluja ovat mm. apuvälinepalvelut, asunnon muutostyöt, henkilökohtainen apu, kuljetuspalvelut, palveluasuminen sekä perhe- ja laitoshito.

Kehitysvammaisille järjestettäviä erityishuollon palveluja ovat mm. asumispalvelut sekä työ- ja päivätoiminta.

Kuntouttava työtoiminta on kunnan järjestämää toimintaa, jonka tarkoitus on parantaa henkilön elämänhallintaa sekä luoda edellytyksiä työllistymiselle.

Kunnalliset sosiaalipalvelut kuuluvat myös maahanmuuttajille.

Lisätietoa:

www.siunsote.fi/tyoikaisten-sosiaalipalvelut

Sosiaalipalvelupuhelin +358 013 330 5321 (ma – pe klo 9–15)

4.2.2 Terveyspalvelut

Rääkkylän kunnan terveyspalveluista vastaa Siun Sote (1.1.2023 alkaen Pohjois-Karjalan hyvinvointialue).

Terveyspalvelut jakautuvat perusterveydenhuoltoon ja erikoissairaanhoidon.

Perusterveydenhuollon palvelut tuotetaan terveysasemalla, joka sijaitsee osoitteessa Kinnulantie 22, 82300 Rääkkylä.

Erikoissairaanhoidon tarkoittaa erikoisaloiden mukaisia tutkimuksia ja hoitoja.

Erikoissairaanhoidon palvelut järjestetään Pohjois-Karjalan Keskussairaalassa, joka sijaitsee osoitteessa Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu.

Rääkkylän terveysasemalla on tarjolla mm. seuraavia palveluita:

- Terveysterveystenhuollon ajanvaraus ja neuvonta
- Lääkärin vastaanotto
- Sairaanhoidajan vastaanotto
- Laboratoriopalvelu
- Vuodeosasto sairaalahoitoa tarvitseville
- Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut
- Rokotukset
- Hammaslääkärin ja suuhygienistin vastaanotto
- Fysioterapia

Maahanmuuttajille järjestetään samat terveyspalvelut kuin muillekin kuntalaisille. Tarvittaessa käytössä on tulkkauspalvelu.

Terveyskeskuksen ajanvaraus ja neuvonta, 013- 330 2243 (ma-pe klo 8–16),
Kuulovammaisten tekstiviestipalvelu, 050 415 4442 (ma-pe klo 8–16)

Mielenterveys- ja päihdepalvelut, hoitokoordinaattori, 013 330 2145

Siun Soten päivystysapu terveysaseman ollessa suljettu, p. 116 117

Tarkempaa tietoa terveydenhuoltopalveluista saa osoitteista:

<https://www.siunsote.fi/terveys-ja-sairaanhoitopalvelut>

4.3 SOSIAALISTEN SUHTEIDEN JA KONTAKTIEN MAHDOLLISTAMINEN

4.3.1 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspalvelut ovat alle kouluikäisille lapsille ja lapsiperheille suunnattuja palveluita. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvamista ja hyvinvointia. Varhaiskasvatus muodostuu päivähoidon eri muodoista; päiväkodeista ja perhepäivähoidosta. Maahanmuuttajalapsen sijoitetaan päivähoitoon tasavertaisesti muiden lasten kanssa. Varhaiskasvatuksen tavoitteet maahanmuuttajataustaisten lasten osalta perustuvat yleisiin varhaiskasvatuksen tavoitteisiin. Jokaiselle lapselle tehdään varhaiskasvatussuunnitelma, johon kirjataan lapsen yksilölliset tarpeet kielen oppimisessa ja kotoutumisessa.

Lisätietoja antavat:

Päiväkodin esimies, 040 105 3121

Rehtori-sivistystoimenjohtaja, 040 105 3101

<https://www.raakkyla.fi/varhaiskasvatus>

4.3.2 Esi- ja perusopetus

Lapsen oppivelvollisuus alkaa normaalisti sinä vuonna, kun hän täyttää 7 vuotta. Perusopetus noudattaa Suomen koulujärjestelmää.

Esiopetus järjestetään Räikkylän koululla. Koululla on oma esiopetuksen opetusryhmä. Opettajan apuna ryhmässä on koulunkäynnin ohjaaja. Lukuvuonna 2022 - 2023 esikouluryhmässä on 8 oppilasta.

Esiopetukseen ilmoittaudutaan verkkopalvelun kautta. <https://miunpalvelut.fi/raakkyla/>

Esi- ja perusopetus järjestetään samassa ryhmässä suomenkielisten lasten kanssa. Opetus on suomenkielistä. Vieraskielisille lapsille järjestetään tarpeellinen määrä valmistavaa opetusta. Ellei erillistä valmistavan opetuksen ryhmää muodostu, voidaan lapsi integroida omaa ikäryhmäänsä alemmalle luokka-asteelle ja tarvittavilla toimenpiteillä räätälöidä valmistavaa opetusta. Valmistavassa opetuksessa painopiste on suomen kielen opetuksessa. Lisäksi painotetaan oppilaan oppimisvalmiuksien kehittämistä, sekä kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Koulujen kerhotoimintaa pyritään myös lisäämään maahanmuuttajaoppilaiden kotoutumista. Esi- ja perusopetus pyritään antamaan lähikoulussa.

Räikkylän koululla järjestetään Opetushallituksen tukemaa koulun kerhotoimintaa.

Maahanmuuttajaoppilailla on käytössä esi- ja perusopetuksen oppilashuollon palvelut. He saavat oppilaanohjausta oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelman mukaisesti.

Lisätietoja antaa:

Rehtori-sivistystoimenjohtaja, 040 105 3101

4.3.3 Kulttuuri

Kulttuuripalveluiden tavoitteena on kuntalaisten henkisen ja sosiaalisen pääoman kasvattaminen ja osaltaan syrjäytymisen ehkäiseminen. Räikkylän kunta järjestää kulttuuritapahtumia ja pyrkii luomaan edellytykset omaehtoiselle kulttuurin tekemiselle.

Keski-Karjalan Musiikkiopisto toimii alueellaan musiikin ja tanssin taiteen perusopetuksen oppilaitoksena. Musiikkiopisto voi tarjota maahanmuuttajille kotouttamisen helpottamiseksi mm. konsertti- ja musiikkileikkikouluvierailuja sekä workshop-tyylistä maahanmuuttajia osallistavaa toimintaa järjestettäväksi vastaanottokeskuksen tai musiikkiopiston tiloissa. Tämän lisäksi on paikkoja musiikkiopiston yksilöopetuksessa. Alle kouluikäisille on tarjolla musiikin varhaiskasvatuksen ryhmiä (muskari). Muutkin musiikkiopiston tarjoamat opintokokonaisuudet ovat tarjolla maahanmuuttajille samoin periaattein kuin muille kuntalaisille. Kielitaito huomioidaan opintoja suunniteltaessa.

Keski-Karjalan musiikkiopistosta löytyy tarjontaa kaikenikäisille musiikista kiinnostuneille.

Lisätietoja kotisivuilta osoitteesta:

www.kkmo.fi tai sähköpostilla [musiikkiopisto\(at\)tohmajarvi.fi](mailto:musiikkiopisto(at)tohmajarvi.fi)

Keski-Karjalan kansalaisopisto tarjoaa opetusta erilaisien harrastusryhmien muodossa. Keski-Karjalan kansalaisopisto on Kiteen ja Räikkylän yhteinen.

Lisätietoja saa osoitteesta www.raakkyla.fi tai www.kitee.fi

Räikkylän koululla järjestetään koulun kerhotoimintaa. Lisätietoja kerhoista voi

kysyä Räikkylän koululta www.raakkyla.fi / perusopetus tai

vastuuopettaja puh. 040-105 3113

4.3.4 Liikuntatoimi

Liikuntatoimi on osa vapaa-aikatoimea. Vapaa-aikatoimi koostuu liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimesta.

Räikkylässä voit harrastaa esimerkiksi melontaa, soutua, kuntonyrkkeilyä, sauvakävelyä, avantouintia, jalkapalloa, hiihtoa, aerobicia, pallojumppaa, kuntosaliharjoittelua, keilausta ja kiipeilyä.

Ohjattua liikuntaa järjestävät vapaa-aikatoimi, Keski-Karjalan Kansalaisopisto sekä järjestöt. Kesän liikuntaryhmät löydät keväisin ilmestyvästä kesäkalenterista ja talven liikuntaryhmät syksyisin ilmestyvästä liikuntakalenterista sekä Keski-Karjalan Kansalaisopiston ilmoituksesta.

Vapaa-aikatoimi vastaa liikuntapaikkojen kunnossapidosta. Kylien alueiden hoitajina toimivat urheiluseurat, järjestöt ja yksityiset henkilöt.

Kunnan liikuntapaikkoja:

- liikuntasalit
- keilahalli ja kuntosalit
- lähiliikuntapaikat
- hiihtoladut
- uimarannat
- retkeilyreitit
- urheilu- ja luistelukenttä
- frisbeegolfrata

Lisätietoja antavat:

Vapaa-aikasihteeri, 040 105 3103

Liikuntapaikkojenhoitaja, 040 105 3105

4.3.5 Nuorisotoimi

Nuorisotoimi tukee lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä. Nuorisopalveluihin kuuluvat mm. nuorisotalo kunnan keskustassa. Talolla käyminen on avointa kaikille. Nuorisotoimi järjestää myös erilaisia tapahtumia eri ikäisille vuodenajasta riippumatta. Koulunuorisotyö on yksi nuorisotoimen työmenetelmistä, siinä tavataan nuoria viikoittain koululla järjestettävän toiminnan parissa. Kerhotoimintaa on järjestetty nuorisotoimen omana toimintana, mm. pomppukerhona. Nuorisotoimella on mahdollisuus tukea nuorisotyötä tekeviä järjestöjä ja yhdistyksiä. Nuoriso- ja liikuntatoimi tarjoavat vuosittain 2-4 nuorelle kesätoita. Nuorisotoimi tukee myös nuorten kesätoita kesätyösetelillä. Kesätyösetelin tarkemmat tiedot mm. korvaussummat työnantajalle julkaistaan kuluvin vuoden keväällä kunnan verkkosivuilla. Liikunta- ja nuorisotoimi tekevät tiivistä yhteistyötä, molempien palvelut ovat myös maahanmuuttajien käytössä.

Kunnassa toimii myös etsivä nuorisotyöntekijä, jonka työnkuva on tavoittaa alle 29 – vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työelämän ulkopuolella tai tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Häneen voi olla myös yhteydessä, jos tarvitsee tukea tulevaisuudensuunnitelmien suhteen (työelämä, opiskelupaikka), asiointiin (Kela, Te- Palvelut, Sosiaalipalvelut) tai sopivan terveystalouden löytymiseen.

Lisätietoja antavat:

Vapaa-aikasihteeri, 040 105 3103

Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja, etsivä nuorisotyöntekijä, 040 105 3104

4.3.6 Kirjasto

Kirjastolla on sivistys- ja kulttuuritehtävä. Kirjasto tarjoaa myös pääsyn monipuolisiin tietoineistoihin ja antaa mahdollisuuden käyttää tietotekniikkapalveluita.

Kirjasto pyrkii tukemaan maahanmuuttajien kotoutumista esimerkiksi tarjoamalla suomen kielen oppikirjoja ja selkokieliä kirjoja. Maahanmuuttajien oman äidinkielen ylläpitämistä pyritään tukemaan mahdollisuuksien mukaan. Kirjasto on kaikille avoin, matalan kynnyksen tila ja kohtaamispaikka.

Rääkkylän kirjasto on omatoimikirjasto, eli kirjastoa voi käyttää myös varsinaisten aukioloaikojen ulkopuolella. Omatoimikirjasto on avoinna kello 7–21 ympäri vuoden. Omatoimikäyttö on maksutonta ja toimii kirjastokortilla sekä kulkutunnisteella (pantillinen). Omatoimikäyttöoikeuden saa käymällä paikan päällä Rääkkylän kirjastossa allekirjoittamassa asiakassopimuksen. Alle 15-vuotiaalle sopimus tehdään yhdessä huoltajan kanssa.

Kirjasto sijaitsee osoitteessa Kinnulantie 2, 82300 Rääkkylä. Kirjaston kotisivut <https://vaara.finna.fi/>

Lisätietoja: kirjaston asiakaspalvelu, 040 105 3118

4.4 ASUMINEN JA ASUMISPALVELUT

Vuokra-asuntoihin haetaan jättämällä hakemus liitteineen Rääkkylän Kiinteistöpalvelu Oy:lle. Asuntoihin on ns. jatkuva haku.

Rääkkylän Kiinteistöpalvelu Oy:n isännöimät vuokra-asunnot: Kunnan suoraan omistamat osakehuoneistot (8 kpl)

Kiinteistö Oy Rääkkylän Vuokratalot

Kunnan omistamalla yhtiöllä on yhteensä 109 vuokra-asuntoa. Asunnot sijaitsevat kirkonkylällä, Oravisalossa ja Rasivaarassa.

Keski-Karjalan Vanhustentaloyhdistys ry

Yhdistyksellä on Rääkkylässä yhteensä 55 vuokra-asuntoa. Asunnot sijaitsevat kirkonkylällä ja Rasivaarassa.

Yhteystiedot:

Rääkkylän Kiinteistöpalvelu Oy

Isännöitsijä Anita Pölönen

Kinnulantie 1, 82300 RÄÄKKYLÄ

p. 010 326 9380

www.raakki.fi

PÄIVYSTÄVÄ KIINTEISTÖNHOITAJA (24H), puh. 050 521 7857

4.5 TULKKAUS- JA KÄÄNNÖSPALVELUT

Maahanmuuttajilla on oikeus saada tulkkauspalveluja virallisiin asioimistilanteisiin. Tulkkipalveluista ja niihin liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista säädetään eri laeissa. Tulkitsemisesta ja kääntämisestä säädetään mm. hallintolaissa, ulkomaalaislaissa, kielilaissa, laissa sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista, laissa potilaan asemasta ja oikeuksista sekä laissa kotoutumisen edistämisestä.

Viranomaisen on hankittava ja kustannettava tulkki tai huolehdittava kustannuksellaan kääntämisestä asioissa, jotka voivat tulla vireille viranomaisten aloitteesta. Palvelujen järjestäjien on hyvä muistaa, että maahanmuuttajalla voi olla erityisesti kuntaan muuton alkuvaiheessa ns. kotoutumisaikana tarve saada selvästi enemmän aikaa asian ymmärtämiseen, pystyäkseen toimimaan kuten kantaväestöön kuuluvat asiakkaat. Kuntaan muuton alkuvaiheessa on tarpeen käyttää enemmän aikaa palvelujen ja toimintatapojen selittämiseen sekä neuvontaan asiakkaan omalla äidinkielellä. Tulkkauksen aktiivisella käytämisellä voidaan vähentää turhia käyntejä sekä väärinymmärryksiä ja säästää työntekijöiden aikaa.

Viranomaisen on velvollinen tarvittaessa järjestämään tulkkaus- ja käännöspalveluita kaikille pysyvämmiin Suomessa asuville maahanmuuttajille. Kunkin kaupungin hallintokunta varaa vuosittain talousarviossaan tarvittavat määrärahat maahanmuuttajien kotouttamistoihin sekä tulkkauksiin. Maahanmuuttoasiat koskevat kaikkia hallintokuntia sekä palvelusektoreita.

Tulkkauspalvelun käyttö ja konkreettiset ohjeet ovat tärkeä tieto käytännöntyötä tehdessä ja asiakkaita kohdatessa.

Tulkkauspalvelut on kilpailutettu koko maakunnan alueella, myös Siun sote mukana samassa kilpailutuksessa.

Kunnan edustaja tilaa tulkin puhelimitse, sähköpostitse tai sähköisen tilausjärjestelmän kautta.

Käytettävissä olevat tulkkaustyypit:

- Läsnäolotulkkaus (Pohjois-Savon Tulkikeskus, Tultra Oy, Hyvinkään Tulkkipalvelu)
- Puhelintulkkaus (Tultra Oy, Oulan Tulkkauspalvelut Oy, Kouvolan Tulkikeskus Oy)
- Ilmoitustulkkaus (Tultra Oy, Oulan Tulkkauspalvelut Oy, Kouvolan Tulkikeskus Oy)
- Videotulkkaus (Pohjois-Savon Tulkikeskus, Tultra Oy, Joensuun Tulkikeskus)

Kunnan edustaja voi tilata tulkin puhelimitse, sähköpostitse tai sähköisen ajanvarausjärjestelmän kautta.

4.6 HENKILÖKOHTAISEN KOTOUTUMISSUUNNITELMAN LAATIMINEN

Kotoutumissuunnitelma on maahanmuuttajan yksilöllinen suunnitelma niistä toimenpiteistä ja palveluista, joiden tarkoituksena on tukea maahanmuuttajan mahdollisuuksia hankkia riittävä suomen tai ruotsin kielen taito, muita yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä edistää hänen mahdollisuuksiaan osallistua yhdenvertaisena jäsenenä yhteiskunnan toimintaan.

Suomen tai ruotsin kielen opiskelun lisäksi kotoutumissuunnitelmassa voidaan sopia maahanmuuttajan oman äidinkielen opetuksesta, yhteiskuntaan perehdyttävästä opetuksesta, luku- ja kirjoitustaidon sekä perusopetusta täydentävästä opetuksesta, kotoutumiskoulutuksesta ja muista kotoutumista yksilöllisesti edistävästä toimenpiteistä.

Maahanmuuttajalla on oikeus kotoutumissuunnitelmaan, jos hän on työtön ja rekisteröity työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa säädetyllä tavalla tai jos hän saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotuesta annetun lain mukaista toimeentulotukea. Kotoutumissuunnitelma voidaan laatia myös muulle maahanmuuttajalle, jos hänen arvioidaan alkukartoituksen perusteella tarvitsevan suunnitelmaa kotoutumisen edistämiseksi.

Ensimmäinen kotoutumissuunnitelma on laadittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua ensimmäisen oleskeluluvan tai oleskelukortin myöntämisestä taikka oleskeluoikeuden rekisteröimisestä. Ensimmäinen kotoutumissuunnitelma laaditaan enintään yhden (1) vuoden ajaksi.

Kunta ja työ- elinkeinotoimisto laativat kotouttamissuunnitelman yhdessä maahanmuuttajan kanssa. Jos maahanmuuttajalla ei ole tarkoituksenmukaista olla te-

palveluiden asiakas, vastaa kunta kotouttamissuunnitelman laatimisesta. Laki kotoutumisen edistämisestä 13§.

5 NEUVONTA- JA OHJAUSTOIMINNAN VAHVISTAMINEN

Kuntaan on palkattu osa-aikainen maahanmuuttokoordinaattori 31.12.2022 saakka. Hänen työsuhdettaan tulee tarvittaessa jatkaa ja viikoittaista työaikaa lisätä.

6 KOTOUTTAMISTOIMIJOIDEN OSAAMISEN VAHVISTAMINEN

Kielitaidon kehittäminen niille toimijoille, jotka ovat maahanmuuttotyössä mukana. Koulutusta tultaneen hankkimaan koulutuskuntayhtymä Riverialta. Valtio on myöntämässä lisärahoitusta tähän tarkoitukseen.

7 KOTOUTTAMISOHJELMAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Kotouttamisohjelman toteuttamisen seuranta tapahtuu vuosittain kunnan kutsusta.

8 TIEDOTUS

Maahanmuuttajille tapahtuva yleinen tiedotus tapahtuu tavanomaisia tiedotusvälineitä mukaan lukien sosiaalinen media hyväksi käyttäen. Materiaalia eri kielillä pyritään tarjoamaan mm. TE-toimistossa, kunnissa, virastoissa ja liikepaikoissa.

LÄHTEET

Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta.

30.12.2010/1386 Laki kotoutumisen edistämisestä.